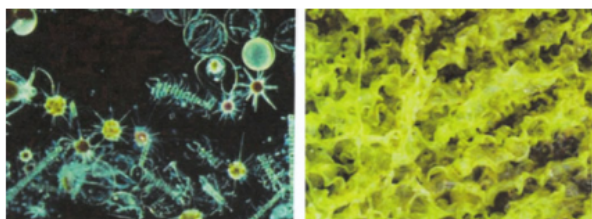

Co je uhlíková stopa

Lidská činnost má jednoznačně dopad na životní prostředí. Co je uhlíková stopa? Věděli jste, že výraznou uhlíkovou stopu má například spalování fosilních paliv, ale i zemědělská činnost?

Diskuze o vlivu lidské činnosti na životní prostředí se vedou už několik desetiletí, vzbuzují emoce i nevoli, zatím však bez jasného závěru. Jedním ze způsobů měření dopadů lidské činnosti na životní prostředí je uhlíková stopa, tedy množství skleníkových plynů, které je uvolňováno do atmosféry určitou činností. Výraznou uhlíkovou stopu má například spalování fosilních paliv, ale i zemědělská činnost.

Uhlíkovou stopu můžeme sledovat u jakékoliv lidské činnosti a úzce souvisí se zdroji energie (primární energetické zdroje, primární energie), které můžeme rozdělit na neobnovitelné a obnovitelné zdroje energie. Za neobnovitelný zdroj energie považujeme především ropu, uhlí a zemní plyn. Položili jste si někdy otázku, kde se vzala taková zásoba fosilních paliv? Vznikala miliony let z odumřelých mikroorganismů na mořském dně (ropa a zemní plyn) a rostlin na dně bažin a jiných vodních ploch (uhlí). A protože živé organismy obsahují velké množství uhlíku, najdeme ho i v těchto zdrojích energie. Uhlíková stopa těchto zdrojů je tedy výrazná.

Výskyt uhlíku v přírodě je přirozený, je základním stavebním kamenem všech organických a některých anorganických sloučenin, přirozeně ho obsahují mnohé skleníkové plyny (jako oxid uhličitý, oxid uhelnatý a methan). Jejich zvýšené množství v atmosféře ovšem vede k oteplování planety a zvýšení skleníkového efektu. S využitím extrémního množství fosilních paliv došlo k narušení přirozeného koloběhu uhlíku a uvolnění zásob, které vznikaly po miliony let.

Uhlíková stopa se nejčastěji vyjadřuje v tunách a říká, kolik oxidu uhličitého a ostatních skleníkových plynů je vypuštěno do atmosféry. Můžeme měřit uhlíkovou stopu jakékoliv činnosti, například určitého materiálu za celý jeho životní cyklus, uhlíkovou stopu určitého dopravního prostředku na kilometr či uhlíkovou stopu určitého domu. Rozlišujeme přímou (bezprostředně spojenou s určitou aktivitou) a nepřímou uhlíkovou stopu (včetně výroby, dopravy, údržby a likvidace materiálu).

Snaha o snížení uhlíkové stopy by měla být samozřejmostí pro každého člověka, ať už věří v její vliv na měnící se klima či ne. Jedná se o střídmost spotřebu energií, minimalizaci odpadů, snahu o zachování tropických pralesů i využívání obnovitelných zdrojů energie.